

KAKO UPORABITI KOHEZIJSKO POLITIKO ZA FINANCIRANJE PROJEKTOV NA GORSKIH OBMOČJIH? MLADI IN ZAPOSLOVANJE

KAJ JE KOHEZIJSKA POLITIKA?

Kohezijska politika je največja naložbena politika Evropske unije. Zagotavlja finančna sredstva za zmanjševanje socialno-ekonomskih in teritorialnih razlik med državami članicami Evropske unije ter posameznimi regijami. Evropska pogodba o delovanju Evropske unije v 174. členu določa, da omenjena politika upošteva, da je treba posebno pozornost nameniti gorskim regijam.

KAKŠNI SO NJENI CILJI?

V obdobju od 2021 do 2027 bo kohezijska politika zasledovala pet ciljev:

**Pametnejša
Evropa**

inovacije, digitalizacija, gospodarska preobrazba in podpora MSP

**Bolj zelena
Evropa**

brezogljičnost, zelena energija, prilagajanje podnebnim spremembam

**Bolj povezana
Evropa**

strateški promet, digitalna omrežja, povezanost

**Bolj socialna
Evropa**

kakovostno zaposlovanje, izobraževanje, usposobljenost, socialna vključenost in enak dostop do zdravstvene oskrbe

**Evropa bližje
državljanom**

lokalno vodena strategija, trajnostni razvoj mest in podeželja

KOLIKO SREDSTEV JE NAMENJENIH?

Skupaj je bilo za kohezijsko politiko v obdobju od 2021 do 2027 namenjenih 392 milijard EUR, kar je skoraj tretjina celotnega proračuna EU. Sredstva pritekajo iz štirih glavnih skladov:

- 1 Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR)
- 2 Kohezijski sklad (KS)
- 3 Evropski socialni sklad plus (ESS+)
- 4 Sklad za pravični prehod (SPP)

V okviru kohezijske politike je v obdobju od leta 2021 do 2027 Evropska unija začela izvajati program namenjen krepitvi gospodarskega okrevanja, ki se imenuje Next Generation EU in prinaša dodatnih 776,5 milijardami EUR.

KAKO DELUJE?

Evropska unija vsakih sedem let sprejme vrsto načel in prednostnih nalog za izvajanje kohezijske politike na evropski ravni. Nacionalni in regionalni organi v vsaki državi članici so nato skupaj z Evropsko unijo soodgovorni za opredelitev in izvajanje svojih operativnih programov. Ti programi določajo posebne prednostne naloge in ukrepe, ki so lahko predmet lokalnega financiranja v okviru kohezijske politike. Poleg teh programov se kohezijska politika izvaja tudi v okviru programov Interreg, ki so namenjeni financiranju projektov sodelovanja med regijami iz različnih držav.

Projekt je financiran s sredstvi Generalnega direktorata za regionalno in mestno politiko Evropske unije v skladu s sporazumom o nepovratnih sredstvih št. 2020CE16BAT209.

KAKO KOHEZIJSKA POLITIKA PODPIRALA MLADE IN ZAPOSLOVANJE NA GORSKIH OBMOČJIH?

Pomanjkanje kvalificiranih in raznolikih delovnih mest je eden od glavnih razlogov, da mladi z gorskih območij zapustijo svojo regijo zaradi študija ali zaposlitve in odidejo drugam. Dostop do kakovostnega usposabljanja in zaposlitvenih priložnosti sta ključna dejavnika za zagotavljanje privlačnosti in socialno-ekonomske dinamike gorskih regij.

Kohezijska politika podpira ustvarjanje delovnih mest in priložnosti za izobraževanje na gorskih območjih. Za obdobje 2021–2027 mora vsaka država članica nameniti 25 % svojega portfelja v okviru kohezijske politike za povečanje socialne vključenosti in 12,5 % sredstev ESS+ za podporo zaposlovanju mladih, ki niso niti zaposleni niti vključeni v izobraževanje ali usposabljanje (NEET).

Kohezijska politika v okviru cilja 4 »Bolj socialna Evropa« pomaga zmanjšati neenakosti pri dostopu do izobraževanja s podpiranjem prenove šol, oblikovanjem novih tečajev usposabljanja na gorskih območjih in dejavnosti, namenjenih ranljivim ali izoliranim skupinam, kot so mladi, ki niso niti zaposleni niti vključeni v izobraževanje ali usposabljanje. Gorska območja lahko izkoristijo tudi priložnosti za ustvarjanje delovnih mest na teh območjih, ki jih ponujajo obetavni sektorji, kot so energetika ali biološko in krožno gospodarstvo, v okviru cilja 2 »Bolj zelena Evropa«. Poleg tega so za reševanje izzivov na področju izobraževanja in zaposlovanja pomembna tudi sredstva, namenjena gorskim območjem v okviru cilja 5 »Evropa bližje državljanom«.

Čemu služi ta informativni letak? Namen tega informativnega letaka je predstaviti nekaj praktičnih primerov rabe kohezijske politike na področju boja proti podnebnim spremembam v evropskih gorskih regijah med leti 2021 in 2027.

NAVDIHNITE SE

▶ OPERATIVNI PROGRAM - REGIJA VEST

Ustrezní cilj: Zmanjšanje neenakosti med podeželskimi in mestnimi območji z vidika dostopnosti in kakovosti izobraževalnih zmogljivosti.

Kako so vključena gorska območja? Predvidena so posebna sredstva za projekte na podeželskih območjih, kamor sodijo tudi gorska območja.

Kateri projekti so lahko predmet financiranja?

- Projekti za premostitev razkoraka v kakovosti med izobraževalnimi ustanovami na podeželju in v mestih.
- Pomoč pri nakupu opreme za šole in specializirane laboratorije.

Več informacij: <https://adrvest.ro/por-2021-2027/>
Podatki za stik: Regionalna razvojna agencija
office@adrvest.ro

Regija Vest
(Romunija)

▶ INTERREG EURO-MED

Ustrezni cilj: Podpora prehodu na krožno gospodarstvo.

Kako so vključena gorska območja?

Program poudarja, kako lahko gorska območja zmanjšajo svojo odvisnost od velikih mestnih in gospodarskih središč z uporabo konceptov krožnega gospodarstva.

Kateri projekti so lahko predmet financiranja?

- Inovativni zeleni poslovni modeli v kmetijstvu, prehrani, zdravstvu, proizvodnji, turizmu, kulturnem in ustvarjalnem sektorju.
- Gospodarska predelava odpadkov in preoblikovanje v vir.
- Podpora javnim organom pri razvoju in sprejemanju strategij za prehod na krožno gospodarstvo.

Primeri upravičencev: javni organi, MSP, organizacije za podporo podjetjem, univerze, civilna družba, nevladne organizacije.

Preglejte seznam upravičenih območij v Albaniji, Bosni in Hercegovini, Bolgariji, na Hrvaškem, Cipru, v Franciji, Grčiji, Italiji, na Malti, v Črni gori, na Portugalskem, v Severni Makedoniji, Sloveniji, Španiji

Več informacij: <https://interreg-med.eu>
Podatki za stik: Organ upravljanja
programme_med@maregionsud.fr

▶ OPERATIVNI PROGRAM ESRR - REGIJA EMILIA-ROMAGNA

Ustrezni cilj: Za financiranje ukrepov, predvidenih v teritorialni strategiji za notranja in gorska območja (STAMI), je bila na regionalni ravni uvedena nova italijanska teritorialna strategija z vključevanjem več skladov, ki omogoča opredelitev posebnih ukrepov za gorska območja.

Kako so vključena gorska območja?

Namen instrumenta STAMI je spodbujati trajnostni razvoj notranjih in gorskih območij, ki predstavljajo 47 % ozemlja, kjer živi 12 % prebivalstva te regije.

Kateri projekti so lahko predmet financiranja?

- Uvajanje strategij, ki podpirajo zaposlovanje, izobraževanje, poklicno usposabljanje in socialno vključenost.
- Programi za prekvalifikacijo, valorizacijo, regeneracijo ali uporabo zgodovinske, umetniške in kulturne dediščine.
- Sheme za krepitev vloge naravnega prostora in kulture kot gonil vključevanja, na primer v obliki teritorialnih tržnih kampanj.

Primeri upravičencev: lokalni organi (prednost imajo strukturirana združenja, kot so združenja občin), regija Emilija-Romanja in njena interna podjetja, organi za naravne parke.

Več informacij:
<https://fesr.regione.emilia-romagna.it/2021-2027>
Podatki za stik: Regija Emilia-Romagna
infoporfesr@regione.emilia-romagna.it

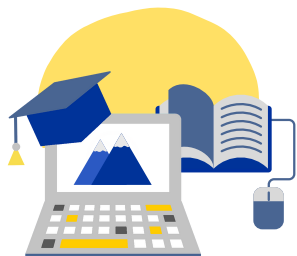

Regija Emilia-Romagna
(Italija)

INTERREG POCTEFA

Ustrezni cilj: Podpora enakega dostopa do vključujočih in kakovostnih storitev na področju izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja.

Kako so vključena gorska območja? Program poudarja potrebo po »zadovoljevanju potreb prebivalstva, ki živi na podeželskih in gorskih območjih in je podvrženo visoki stopnji staranja, ali skupin s socialno-ekonomskimi težavami prek izboljšane dostopa do javnih storitev«.

Kateri projekti so lahko predmet financiranja?

- Pobude, ki višješolsko izobraževanje in poklicno usposabljanje približujejo podeželskim in gorskim območjem, zlasti z razvojem učenja na daljavo.

Primeri upravičencev: javni organi, univerze, centri za poklicno usposabljanje, nevladne organizacije, kmetijske, obrtne, gospodarske in industrijske zbornice, zasebne organizacije.

Več informacij: <https://www.poctefa.eu>
Podatki za stik: Pirenejska delovna skupnost
info@poctefa.eu

Preglejte seznam upravičenih območij v Franciji, Andori in Španiji

KOMU LAHKO KORISTIJO OMENJENA SREDSTVA?

Javne in zasebne organizacije lahko prejmejo sredstva v okviru kohezijske politike, pod pogojem, da prispevajo dodano vrednost k izvajanju projektov. Organizacije lahko sodelujejo kot projektni partnerji, lahko pa prispevajo tudi kot opazovalci ali zunanji strokovnjaki. Fizične osebe na splošno ne sodelujejo kot projektni partnerji v teritorialnih programih, vendar so lahko upravičeni do sredstev v okviru ESS+. Zgornji operativni programi predvidevajo neizčrpen seznam morebitnih upravičencev.

Ta dokument je bil oblikovan v začetku leta 2022 in temelji na osnutku operativnih programov. Zato se lahko del vsebine še naknadno spremeni. Končno besedilo operativnih programov, financiranih v okviru kohezijske politike 2021–2027, bo na voljo na naslednji QR kodi:

KAJ JE MONTANA174?

Montana174 je komunikacijska kampanja, katere namen je obveščati gorsko prebivalstvo o številnih priložnostih, ki jih nudi kohezijska politika na gorskih območjih. Kohezijska politika na gorskih območjih omogoča sredstva za krepitev digitalnih in socialnih inovacij, pospeševanje ublažitve podnebnih sprememb in prilagoditve nanje, podporo turizmu, spodbujanje zaposlovanja mladih in izboljšanje mobilnosti.

www.montana174.org

Ta publikacija odraža izključno avtorjevo stališče. Evropska komisija ni odgovorna za kakršno koli uporabo informacij, ki jih vsebuje navedena publikacija.

